

Pavel Ondrus s manželkou Juditou Molnárovou.

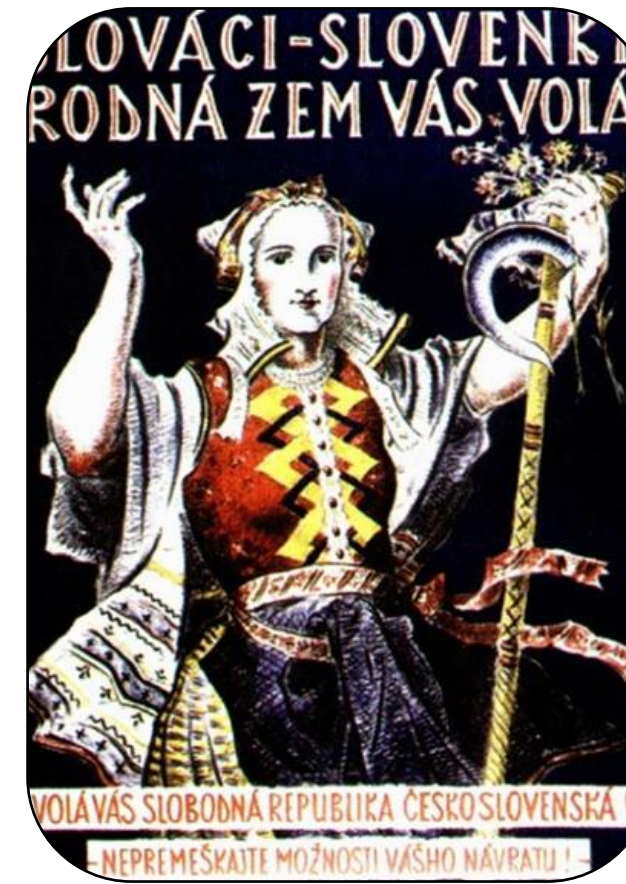
Ondrusov dom na Pitvaroši na Veľkej ulici.

Hudobníci apoštolskej viery na Pitvaroši. V zadnom rade, druhý zľava Pavel Ondrus.

Svadobná fotografia Pavla Ondrusa a Judity Molnárovej, Pitvaroš 26. jún 1923

Plagát lákajúci dolnozemanov na presídlenie. Zaslúhou aj Pavla Ondrusa boli Pitvarošania v prvom transporte na presídlenie.

PAVEL ONDRUS

(31.5.1891 PITVAROŠ - 12.2.1982 SLÁDKOVIČOVO)

Michal Kožuch, 2018

Pavel Ondrus sa narodil 31. mája 1891 na Pitvaroši rodičom Jánovi Ondrusovi a Alžbete Rikovej. Patril medzi významné osobnosti Pitvaroša a medzi ľuďmi bol známy aj ako výborný rečník. S manželkou Juditou Molnárovou sa presídlil do Sládkovičova. Zomrel 12. februára 1982 v Sládkovičove.

Na Pavla Ondrusa sa môžeme pozeráť z viacerých uhlov pohľadu. Nielen ako na osobnosť presídlenia, ale aj ako na prenasledovaného národovca či významného duchovného predstaviteľa. Po návrate z ruského zajatia v roku 1921, po prvej svetovej vojne, bol pod prísny policajným dohľadom. Bol pokladaný za „pansláva“, slovenského národovca a niekoľko krát väznený aj po návrate domov. Okolo Pavla Ondrusa sa po vojne začali združovať vyznavači apoštolskej viery - *verící*. Na Kostolnej ulici si postavili modlitebňu a kazateľa si volili zo svojich radov. Formálne však zostávali členmi evanjelickej a.v. cirkvi. V lete Pavel Ondrus krstil ponorením na žabom jazere, veriacich vyzýval, aby neprijímali žiadne funkcie, neplatili dane a aby boli obozretní. Pavel Ondrus, od novembra 1944 príslušníkov apoštolskej viery aj pochovával. Obecná a aj cirkevná vrchnosť však videla v tomto spoločenstve nepriateľov, žandári často členov tohto spoločenstva napádali. V roku 1944 bol spolu s ďalšími Pitvarošanmi uväznený v koncentračnom tábore v Nagykanizsi. Po druhej svetovej vojne bol Pavel Ondrus podpredsedom výboru Antifašistického frontu Slovanov v Maďarsku - pobočky na Pitvaroši. Niekoľkokrát navštívil Československo i prezidenta Dr. Edvarda Beneša za účelom presídlenia Slovákov z Maďarska. Svojimi článkami prispieval aj do časopisu Sloboda, ktorý vydával Antifašistický front Slovanom. Ako výborný rečník presviedčal Pitvarošanov na presídlenie. Pavel Ondrus bol tak významnou osobnosťou presídlenia nielen Pitvarošanov, ale i všetkých Slovákov v Maďarsku.

